

УРЕЂИВАЧКА ПОЛИТИКА

ОПИС ЧАСОПИСА, ЦИЉЕВИ И ОПСЕГ

Међународна политика је рецензирани научни часопис отвореног приступа који издаје Институт за међународну политику, водећа научна институција у региону посвећена истраживању међународних односа. Више од 70 година овај интердисциплинарни часопис објављује оригиналне, аналитичке, теоријске, прегледне и стручне радове о широком спектру савремених међународних политичких, економских и правних односа. У своја три годишња издања часопис *Међународна политика* има за циљ да објављује високо квалитетна истраживања оријентисана на разматрање широког спектра међународних и спољнополитичких питања. У том контексту часопис се интересује за политике најважнијих актера који обликују савремене међународне односе. Релевантне су и теме посвећене различитим територијалним и етничким сукобима и споровима, од међудржавних до унутардржавних, као и њиховим ширим регионалним и глобалним политичким, економским и правним импликацијама. За часопис су значајне и друга питања која утичу на савремене међународне односе, као што су глобална трговина, економски и енергетски односи, међународне и регионалне интеграција, различити облици тероризма и фундаментализма, као и изазови које представљају мигрантска криза, глобално ширење заразних болести и нуклеарних капацитета у свету. Дакле, овај научни часопис је заснован на отвореном и широком приступу предметној области, дајући првенство прилозима који нуде отворена, теоријски и практично утемељена гледишта актуелних међународних процеса. На тај начин часопис настоји да на што кредибилнији начин објасни разноликe и недовољно истражене нове феномене на међународној сцени.

ОБАВЕЗЕ ИЗДАВАЧКОГ САВЕТА, УРЕДНИКА И УРЕЂИВАЧКОГ ОДБОРА

Издавачки савет је саветодавно тело које активно доприноси развоју часописа. Задаци и дужности чланова Савета су: подршка развоју часописа, промоција часописа, подстицање стручњака у научном истраживању политичких, безбедносних, економских и правних аспеката међународних односа да се укључе у рад часописа као аутори и/или рецензенти, писање уводника, рецензија и коментара о радовима.

Главни и одговорни уредник *Међународне политике* доноси коначну одлуку о томе који ће се рукописи објавити. Приликом доношења одлуке главни и одговорни уредник руководи се уређивачком политиком водећи рачуна о законским прописима који се односе на клевету, кршења ауторских права и плагирање.

Главни и одговорни уредник и његов заменик задржавају дискреционо право да примљене рукописе процене и одбију без рецензирања, уколико утврде да не одговарају садржинским и формалним стандардима писања научноистраживачког рада и тематским захтевима уређивачке политике. Радови који не задовољавају техничке стандарде прописане Упутством за ауторе, чак и у случају да је садржај коректан, биће враћени ауторима на усклађивање. У редовним околностима, редакција обавештава аутора о томе да ли је прихватила текст и покренула поступак рецензирања у року од седам дана од датума пријема рукописа.

Главни и одговорни уредник, његов заменик и чланови Уређивачког одбора не смеју да буду у било каквом сукобу интереса у вези са рукописима које разматрају. Из поступка избора рецензента и одлучивања о судбини рукописа искључују се чланови Уређивачког одбора код којих постоји сукоб интереса. Ако такав сукоб интереса постоји, о избору рецензента и судбини рукописа одлучује главни и одговорни уредник. Главни и одговорни уредник, његов заменик и чланови Уређивачког одбора су дужни да благовремено пријаве постојање сукоба интереса.

Главни и одговорни уредник, његов заменик и Уређивачки одбор дужни су да суд о рукопису донесу на основу његовог садржаја, без расних, полних/родних, верских, етничких или политичких предрасуда.

Уредници и чланови Уређивачког одбора не смеју да користе необјављен материјал из предатих рукописа за своја истраживања без изричите писане дозволе аутора, а информације и идеје изнете у предатим рукописима морају се чувати као поверљиве и не смеју да се користе за стицање личне користи.

Уредници и чланови редакције дужни су да предузму све разумне мере како би идентитет рецензента остао непознат ауторима пре, током и након поступка рецензије и како би идентитет аутора остао непознат рецензентима.

ОБАВЕЗЕ АУТОРА

Аутори гарантују да рукопис представља њихов оригиналан допринос, да није објављен раније и да се не разматра за објављивање на другом месту. Истовремено предавање истог рукописа у више часописа представља кршење етичких стандарда. Такав рукопис се моментално искључује из даљег разматрања. Аутори такође гарантују да након објављивања у часопису Међународна политика рукопис неће бити објављен у другој публикацији на било ком језику без сагласности носиоца ауторских права.

У случају да је послати рукопис резултат научноистраживачког пројекта или да је, у претходној верзији, био изложен на скупу у виду усменог саопштења (под истим или сличним насловом), детаљнији подаци о пројекту, конференцији и слично, наводе се у фусноти на самом почетку

текста. Рад који је већ објављен у неком часопису не може бити прештампан у *Међународној политици*.

Аутори су дужни да се придржавају етичких стандарда који се односе на научноистраживачки рад. Аутори гарантују да рукопис не садржи неосноване или незаконите тврдње и не крши права других. Издавач неће сносити никакву одговорност у случају испостављања било каквих захтева за накнаду штете.

Садржај рада

Рад треба да садржи довољно детаља и референци како би се рецензентима, а потом и читаоцима омогућило да провере тврдње које су у њему изнесене. Намерно изношење нетачних тврдњи представља кршење етичких стандарда. Прикази скупова и књига морају да буду прецизни и објективни.

Аутори сnose сву одговорност за садржај предатих рукописа и дужни су да, ако је то потребно, пре њиховог објављивања прибаве сагласност свих лица или институција које су непосредно учествовале у истраживању које је у рукопису представљено.

Аутори који желе да у рад укључе илустрације, табеле или друге материјале који су већ негде објављени обавезни су да за то прибаве сагласност носилаца ауторских права. Материјал за који такви докази нису достављени сматраће се оригиналним делом аутора.

Ауторство

Аутори су дужни да као ауторе наведу само она лица која су значајно допринела садржају рукописа, односно дужни су да сва лица која су значајно допринела садржају рукописа наведу као ауторе. Ако су у битним аспектима истраживачког пројекта и припреме рукописа учествовала и друга лица која нису аутори, њихов допринос треба поменути у напомени или захвалници.

Навођење извора

Аутори су дужни да исправно цитирају изворе који су битно утицали на садржај истраживања и рукописа. Информације које су добили у приватном разговору или кореспонденцији са трећим лицима, приликом рецензирања пријава пројеката или рукописа и слично, не смеју се користити без изричите писане дозволе извора.

Сукоб интереса

Аутори су дужни да у раду укажу на финансијске или било које друге сукобе интереса који би могли да утичу на изнесене резултате и интерпретације.

Грешке у објављеним радовима

У случају да аутори открију важну грешку у свом раду након његовог објављивања, дужни су да моментално о томе обавесте уредника или издавача и да са њима сарађују како би се рад повукао или исправио.

Предавањем рукописа редакцији *Међународне политике* аутори се обавезују на поштовање наведених обавеза.

ПЛАГИЈАРИЗАМ

Плагирање, односно преузимање туђих идеја, речи или других облика креативног израза и представљање као својих, представља грубо кршење научне и издавачке етике. Плагирање може да укључује и кршење ауторских права, што је законом кажњиво. Плагијат обухвата следеће:

- Дословно или готово дословно преузимање или смишљено парафразирање (у циљу прикривања плагијата) делова текстова других аутора без јасног указивања на извор или обележавање копираних фрагмената (на пример, коришћењем наводника);
- Копирање слика или табела из туђих радова без правилног навођења извора и/или без дозволе аутора или носилаца ауторских права.

Рукописи код којих постоје јасне индикације да се ради о плагијату биће аутоматски одбијени и ауторима ће бити трајно забрањено да објављују у часопису.

Ако се установи да је рад који је објављен у часопису плагијат, исти ће бити повучен у складу са процедуром описаном под *Повлачење већ објављених радова*, а ауторима ће бити трајно забрањено да објављују у часопису.

ОБАВЕЗЕ РЕЦЕНЗЕНАТА

Рецензенти су дужни да стручно, аргументовано, непристрасно и у задатим роковима доставе уреднику оцену научне вредности рукописа.

Рецензенти евалуирају радове у односу на усклађеност теме рада са профилом часописа, релевантност истраживане области и примењених метода, оригиналност и научну релевантност података изнесених у рукопису, стил научног излагања и опремљеност текста научним апаратом.

Рецензент који има основане сумње или сазнања о кршењу етичких стандарда од стране аутора дужан је да о томе обавести уредника. Рецензент треба да препозна важне објављене радове које аутори нису цитирали. Он треба да упозори уредника и на битне сличности и подударности између рукописа који се разматра и било којег другог објављеног рада или рукописа који је у поступку рецензије у неком другом часопису, ако о томе има лична

сознања. Ако имаознања да је исти рукопис разматра у више часописа у исто време, рецензент је дужан да о томе обавести уредника.

Рецензент не сме да буде у сукобу интереса са ауторима или финансијером истраживања. Уколико постоји сукоб интереса, рецензент је дужан да о томе моментално обавести уредника.

Рецензент који себе сматра некомпетентним за тему или област којом се рукопис бави дужан је да о томе обавести уредника.

Рецензија мора бити објективна. Суд рецензената мора бити јасан и поткрепљен аргументима.

Рукописи који су послати рецензенту сматрају се поверљивим документима. Рецензенти не смеју да користе необјављен материјал из предатих рукописа за своја истраживања без изричите писане дозволе аутора, а информације и идеје изнесене у предатим рукописима морају се чувати као поверљиве и не смеју се користити за стицање личне користи.

ПОСТУПАК РЕЦЕНЗИЈЕ

Примљени радови подлежу рецензији. Циљ рецензије је да главном и одговорном уреднику помогне у доношењу одлуке о томе да ли рад треба прихватити или одбити и да кроз процес комуникације са ауторима побољша квалитет рукописа.

Рецензије су двоструко анонимне – идентитет аутора је непознат рецензентима и обрнуто. Идентитет рецензената остаје непознат ауторима и обрнуто пре, током и након поступка рецензије. Уредници гарантују да ће пре слања рукописа на рецензију из њега бити уклоњени лични подаци аутора (пре свега, име и афилијација) и да ће се предузети све разумне мере како би идентитет аутора остао непознат рецензентима. Током читавог процеса, рецензенти делују независно једни од других. Рецензентима није познат идентитет других рецензената. Ако одлуке рецензената нису исте, уредници могу да траже мишљење других рецензената.

Рок за окончање поступка рецензирања је 30 дана од датума када рецензенти приме рукопис.

Избор рецензената спада у дискрециона права главног и одговорног уредника и његовог заменика. Рецензенти морају да располажу релевантним знањима у вези са облашћу којом се рукопис бави и не смеју бити из исте институције као аутор, нити то смеју бити аутори који су у скорије време објављивали публикације заједно (као коаутори) са са било којим од аутора поднесеног рада.

Уредници шаљу поднети рукопис са обрасцем рецензије двојици рецензената који су стручњаци за научну област којом се рад бави. Образац рецензије садржи низ питања на која треба одговорити, а која рецензентима указују који су то аспекти које треба обухватити како би се донела одлука о

судбини једног рукописа. У завршном делу обрасца, рецензенти морају да наведу своја запажања и предлоге како да се поднесу рукопис побољша.

Током поступка рецензије уредници могу да захтевају од аутора да доставе додатне информације (укључујући и примарне податке), ако су оне потребне за доношење суда о научном доприносу рукописа. Уредници и рецензенти морају да чувају такве информације као поверљиве и не смеју их користити за стицање личне користи.

У случају да аутори имају озбиљне и основане замерке на рачун рецензије, уредници ће проверити да ли је рецензија објективна и да ли задовољава академске стандарде. Ако се појави сумња у објективност или квалитет рецензије, уредници ће тражити мишљење других рецензента.

РАЗРЕШАВАЊЕ СПОРНИХ СИТУАЦИЈА

Сваки појединац или институција могу у било ком тренутку да уредницима и/или Уређивачком одбору пријаве сазнања о кршењу етичких стандарда и другим неправилностима и да о томе доставе неопходне информације и доказе.

Провера изнетих навода и доказа

- Главни и одговорни уредник ће у договору са Уређивачким одбором одлучити о покретању поступка који има за циљ проверу изнесених навода и доказа;
- Током тог поступка сви изнесени докази сматраће се поверљивим материјалом и биће предочени само оним лицима која су директно укључена у поступак;
- Лицима за која се сумња да су прекршила етичке стандарде биће дата могућност да одговоре на изнете оптужбе.

Одлуке у вези са утврђеним кршењем етичких стандарда доноси главни и одговорни уредник у сарадњи са Уређивачким одбором и, ако је то потребно, групом стручњака. Предвиђене су следеће мере, а могу се примењивати појединачно или истовремено:

- Објављивање саопштења или уводника у ком се описује случај кршења етичких стандарда;
- Слање службеног обавештења руководиоцима или послодавцима аутора/рецензента;
- Безусловно одбијање рукописа или повлачење већ објављеног рада у складу са процедуром описаном под *Повлачење већ објављених радова*;
- Аутору се трајно забрањује да објављује у часопису *Међународна политика*;

- Упознавање релевантних стручних организација или надлежних органа са случајем како би могли да предузму одговарајуће мере.

Приликом решавања спорних ситуација Уређивачки одбор се руководи смерницама и препорукама Одбора за етику у издаваштву (*Committee on Publication Ethics – COPE*, <http://publicationethics.org/resources/>).

ПОВЛАЧЕЊЕ ВЕЋ ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА

У случају кршења права издавача, носилаца ауторских права или аутора, повреде професионалних етичких кодекса, тј. у случају слања истог рукописа у више часописа у исто време, лажне тврдње о ауторству, плагијата, манипулације подацима у циљу преваре, као и у свим другим случајевима грубог кршења етичких стандарда, објављени рад се мора повући. У неким случајевима већ објављени рад се може повући и како би се исправиле накнадно уочене грешке.

Стандарди за разрешавање ситуација када мора доћи до повлачења рада дефинисани су смерницама Одбора за етику у издаваштву (*Committee on Publication Ethics – COPE*, <http://publicationethics.org/resources/>), а иста пракса је усвојена и од стране часописа *Међународна политика*.

ПОЛИТИКА ОТВОРЕНОГ ПРИСТУПА

Часопис *Међународна политика* је доступан у складу с принципима отвореног приступа. Објављује се и у папирном и у дигиталном облику. Чланци могу да буду преузети бесплатно са сајта и дистрибуирани за академске и друге сврхе. Часопис се руководи *Будимпештанском декларацијом о отвореном приступу* у којој се наводи:

Под „отвореним приступом” [рецензираној научној литератури] подразумева се њена слободна расположивост на јавном интернету, која дозвољава било ком кориснику да чита, преузме, копира, дистрибуира, штампа, претражује или усмери путем линка ка пуном тексту чланка, пописује за потребе индексирања, прослеђује у виду податка ка софтверу, и користи их за било коју закониту сврху, без финансијских, правних или техничких препрека осим оних које су неодвојиве од самог приступа интернету. Једино ограничење у погледу репродукције и дистрибуције, и једина улога ауторских права у овом домену, требало би да буде давање ауторима контроле у погледу интегритета њиховог рада и права да буду правилно препознати и цитирани.

Часопис омогућује бесплатан приступ свим својим чланцима, без претплате и без икаквих повезаних трошкова. Садржај часописа објављује се без одлагања (без тзв. периода ембарга) и материјали могу бити коришћени без тражења посебне дозволе под условом да се наводи референца ка оригиналном документу.

АУТОРСКА ПРАВА И ЛИЦЕНЦА

Чланци објављени у *Међународној политици* биће дисеминовани у складу с дозволом Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International license (CC BY-SA) (*Делити под истим условима 4.0 Међународна*), која дозвољава дељење – копирање и поновну дистрибуцију у било ком облику или медију – и прилагођавање – прерађивање, мењање или надградњу за било коју сврху, чак и комерцијалну, под условима: да је оригинално ауторство адекватно наведено, да је пружен линк ка дозволи, да је наведено да ли су извршене измене и уколико се нови рад дисеминује под идентичном дозволом као и оригинални рад. Корисници морају да наведу детаљне информације о оригиналном раду, укључујући име(на) аутора, наслов објављеног истраживања, пуно име Часописа, том, издање, опсег страна и DOI. У електронском објављивању, од корисника се захтева да наведу линк-ове ка садржају оригиналног рада у Часопису, као и дозволи под којом је објављен. Аутор(и) могу да предузимају засебне додатне уговорне аранжмане за неексклузивну дистрибуцију рада објављеног у Часопису (нпр. постављање у институционални репозиторијум или објављивање у књизи), уз адекватно навођење да је рад иницијално објављен у часопису *Међународна политика*.

Аутор(и) потписују *Уговор о лиценци*.

Аутор(и) гарантују да рукопис представља њихово оригинално дело које није раније објављивано; да није у процесу разматрања за објављивање негде другде; да је објављивање одобрено од стране свих (ко)аутора, као и имплицитно или експлицитно од стране установе где је истраживачки рад спроведен.

Аутор(и) потврђују да чланак не садржи неосноване или незаконите изјаве и не крши права других. Аутор(и) такође потврђују да нису у сукобу интереса који може да утиче на интегритет Рукописа и на валидност закључака који су у њему представљени. У случају укључивања радова који подлежу ауторским правима, одговорност је аутора да добију писану дозволу од стране власника ауторских права. Одговорни аутор (потписник) јемчи да има пуна овлашћења за ту сврху у име других аутора. Уколико аутор(и) користе било какве личне податке истраживаних субјеката или других појединаца, потврђују да су за ту сврху добили сва законска одобрења и да су сагласни са политикама Часописа која се тиче употребе таквих приказа, личних информација и сл.

Часопис дозвољава аутор(има) да похране одштапану верзију (прихваћену верзију) Рукописа у институционални репозиторијум и друге репозиторијуме, као и да је објаве на ауторовом личном сајту или профилима попут нпр. ResearchGate, Academia.edu и других, у било ком тренутку након објављивања, уз навођење извора, линка ка DOI чланка и поштовање претходно наведених ставки.

По добијању лекторисане верзије рукописа, аутор(и) се слажу да је у најкраћем року пажљиво прочитају, скрену пажњу Часопису на било какву типографску грешку и одобре објављивање кориговане лекторисане верзије. Одговорни аутор се слаже да информише друге (ко)ауторе о горе наведеним условима.

УГОВОР О ЛИЦЕНЦИ

Долепотписани аутор(и) овим путем дају своју правну сагласност да *Међународна политика*, ISSN 0513-3657 eISSN 2787-0618

објави чланак: _____,

од аутора: _____,

укључујући и било коју табелу, илустрацију или други материјал који је послат за објављивање као део рукописа, да буде наведен као првобитни издавач у случају поновне употребе, и да га дистрибуира у свим облицима и медијима.

Права академске издавачке комуникације

Разумем да задржавам ауторска права у чланку и да се на *Међународну политику* не преносе права на патенте, заштитне знакове или друга права интелектуалне својине. Као аутор, разумем да ћу имати иста права поновне употребе чланка као она која су предвиђена за трећа лица (кориснике чланка), у оквиру лиценце *Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International/Autorstvo – Делити под истим условима 4.0 Међународна* (CC BY-SA 4.0).

Права корисника

Издавач ће применити лиценцу CC BY-SA 4.0 на чланак објављен у *Међународној политици* на његовој интернет платформи у складу с принципима отвореног приступа.

Потпис(и) аутора

Датум

ОДРИЦАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ

Ставови изнети у објављеним радовима не изражавају ставове уредништва и Уређивачког одбора. Аутори преузимају правну и моралну одговорност за идеје изнете у својим радовима. Издавач неће сносити никакву одговорност у случају испостављања било каквих захтева за накнаду штете.